

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปี 2547-2551

วิศาล มหาสิทธิวัฒน์, ปัทมา ล้วนนิช, วีรวรรณ เล็กสกุลไชย, ประเวศน์ พักเชือก
งานประกันคุณภาพการศึกษา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

Background: การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 และมีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะ ฯ ทุกปีนับแต่นั้นมา

Objective: การวิจัยครั้งนี้เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษา คณะแพทยศาสตร์ มศว ตั้งแต่ปี 2547 ถึง 2551

Methods and Materials: เก็บรวบรวมผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะ ฯ ตั้งแต่ปี 2547 ถึง 2551 แยกวิเคราะห์เป็นคณะฯ กลุ่มภาคิวิชาพีรคลินิก และกลุ่มภาคิวิชาคคลินิก วิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 9 องค์ประกอบ โดยเน้นองค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน

Results : ผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาในองค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอนพบว่า กลุ่มพีรคลินิก มีแนวโน้มคงที่ระหว่างปี 2547 ถึง 2550 และลดลงในปี 2551 กลุ่มคคลินิกมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี 2549 ในภาพรวมของคณะฯ พบว่า ผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาในองค์ประกอบที่ 2 มีแนวโน้มสอดคล้องกับแนวโน้มของกลุ่มคคลินิก ผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาใน 8 องค์ประกอบที่เหลือในปี 2550 และ 2551 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในองค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิต และองค์ประกอบที่ 4 การวิจัย

Discussion: ผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของคณะฯ ในปี 2547 ถึง 2551 มีแนวโน้มคงที่ ผลการตรวจประเมินในปี 2551 ลดลงในบางองค์ประกอบน่าจะเป็นเพราะมีการเพิ่มขึ้นของตัวบ่งชี้ใหม่ในระหว่างปีที่รับการตรวจประเมิน ทำให้ไม่มีเวลาพอในการเก็บข้อมูล ผลในการศึกษาครั้งนี้จะได้นำไปใช้กำหนดแผนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะฯ ในปีถัดไป

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพ, ผลการตรวจประเมิน, องค์ประกอบ

Internal Quality Assurance of Faculty of Medicine, Srinakharinwirot University: 2004–2008

Visan Mahasitthiwat✉, Pathama Leewanich, Veeravan Lekskulchai, Prawate Fakchueag
Division of Quality Assurance, Faculty of Medicine, Srinakharinwirot University.

Abstract

Background: The internal quality assurance (IOA) of faculty of medicine, Srinakharinwirot University was first taken action in 2004. Since then, the faculty and its 17 departments are yearly quality assessed.

Objective: The aim is to evaluate the trend of QA scores of faculty of medicine, SWU during 2004 to 2008.

Methods and Materials: The QA scores of each department and of the faculty received in years 2004 to 2008 were collected and were divided into faculty, pre-clinic group and clinic group. QA scores of 9 QA items were analyzed, emphasizing the 2nd QA item “teaching”.

Results: The data show that qualities of teaching in pre-clinic group were consistent during 2004 to 2007 and decreased in 2008. The qualities of teaching in clinic group have been dropped since 2006. The quality of teaching in the faculty level was similar to that found in clinical group. For the other 8 items, IOA scores received in 2007 and 2008 were significantly changed in the 3rd item “student activity improvement” and the 4th items “research”.

Discussion: The IOA scores of the faculty of medicine, SWU during 2004 to 2008 in average were stable. However, the IOA scores in 2008 were lower than the IOA scores in 2007. We believe that a cause of decreasing is all new criterions that came out within the assessing year causing no enough time to collect data. The results from this study will be used to set proper plans for upcoming IOA.

Key words: quality assurance, QA score, QA item

Visan Mahasitthiwat✉

Division of Quality Assurance, Faculty of Medicine, Srinakharinwirot University.

62 Moo 7 Ongkarak, Nakhon-nayok, 26120, Thailand.

Tel. 037-395085-6 Exit. 10525,

E-mail: visan@swu.ac.th

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ปี 2546¹ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้เริ่มดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตั้งแต่ปี 2547 ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)^{2,3} ต่อมา มีการเพิ่มเติมเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)⁴⁻⁷ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)⁸⁻¹¹ และกลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย (กสพท.)¹² โดยงานประกันคุณภาพการศึกษา คณะแพทยศาสตร์มศว ได้นำเกณฑ์เหล่านี้มาผสมผสาน เพื่อให้สะดวกในการนำไปปฏิบัติ และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะฯ และมหาวิทยาลัย³⁻¹⁴ และได้ประสานงานกับมหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และชี้แจงข้อมูลที่ได้ให้บุคลากรในคณะฯ ทราบเป็นระยะๆ ทำประชาพิจารณ์และรวบรวมจัดทำคู่มือการประกันคุณภาพภายในคณะฯ¹⁵⁻¹⁷ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำรายงานการประเมินตนเอง (self assessment report, SAR) ระดับภาควิชา ภาควิชาในคณะฯ ในปี 2547-2551 แบ่งเป็นภาควิชาพรีคลินิก 6 ภาควิชาได้แก่ กายวิภาคศาสตร์ ชีวเคมี สรีรวิทยา จุลชีววิทยา พยาธิวิทยา และเภสัชวิทยา และภาควิชาคลินิก 11 ภาควิชา ได้แก่ กุมารเวชศาสตร์ จักษุ-โสต-ศอนาสิก-ลาริงซ์วิทยา จิตเวชศาสตร์ รังสีวิทยา วิสัญญีวิทยา เวชศาสตร์ป้องกัน ศัลยศาสตร์

สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา อายุรศาสตร์ ออร์โธปิดิกส์ และนิติเวชศาสตร์ ทุกภาควิชาได้จัดทำ SAR และได้รับการตรวจประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกคณะฯ และอาจารย์จากต่างภาควิชาคณะฯ ก็จัดทำ SAR ระดับคณะฯ เพื่อรับการตรวจประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกคณะฯ ผลการตรวจประเมินถูกรวบรวมเป็นรายองค์ประกอบ การวิจัยครั้งนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อวิเคราะห์ผลการตรวจประเมินคุณภาพภายในของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 ถึงปี 2551 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนงานประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป

วิธีการศึกษา

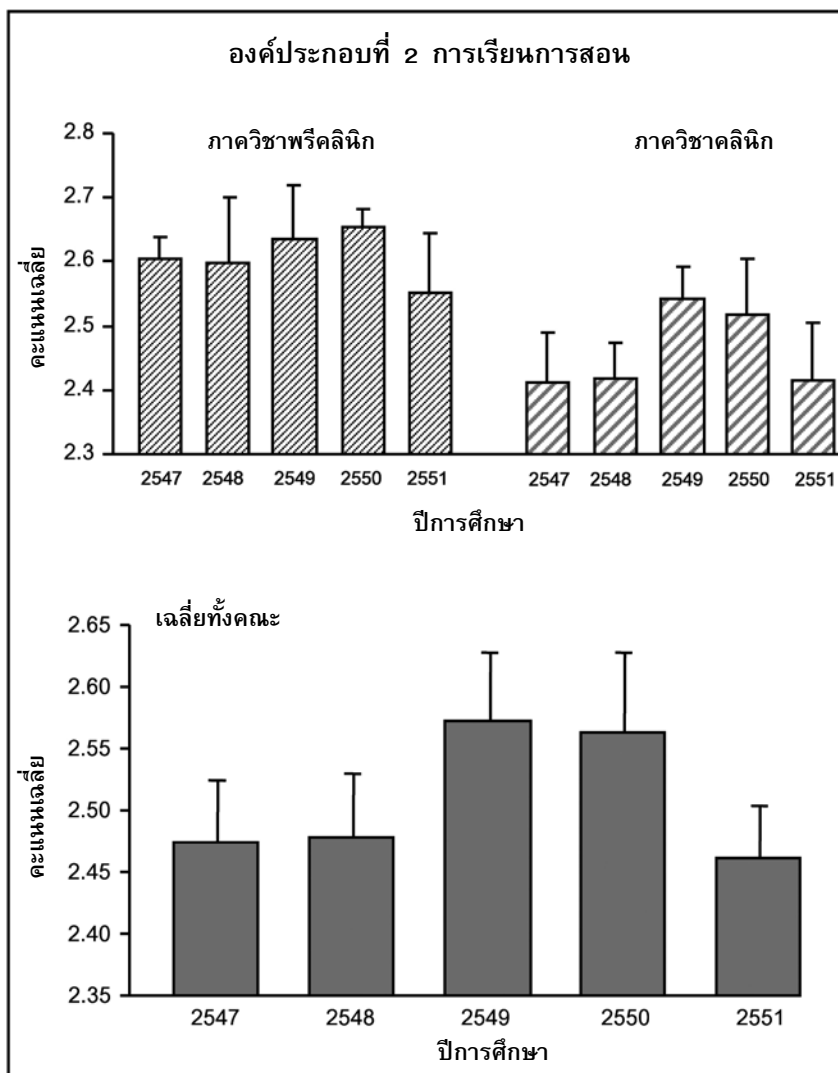
รวบรวมผลการประเมินคุณภาพระดับภาควิชาและระดับคณะฯ ย้อนหลังตั้งแต่ ปี 2547 ถึงปี 2551 แล้วทำการวิเคราะห์ระดับคณะฯ และระดับภาควิชา โดยระดับภาควิชาทำการวิเคราะห์แยกเป็นกลุ่มพรีคลินิกและกลุ่มคลินิกเปรียบเทียบแนวโน้มของข้อมูล โดยแยกวิเคราะห์เฉพาะองค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอนระหว่างปีการศึกษา 2547 ถึงปี 2551 และผลการตรวจประเมินของทุกองค์ประกอบในปี 2550 เทียบกับปี 2551 สถิติที่ใช้เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม คือ Mann-Whitney Rank Sum Test (Sigma Stat 3.5)

ผลการศึกษา

ผลการตรวจประเมินคุณภาพโดยเฉลี่ยในองค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอนของกลุ่มพรีคลินิก มีแนวโน้มคงที่ระหว่างปีการศึกษา 2547 ถึง 2550 และลดลงในปีการศึกษา 2551 สำหรับ

ผลการตรวจประเมินคุณภาพโดยเฉลี่ยในองค์ประกอบที่ 2 ของกลุ่มคลินิก มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี 2549 ถึง ปี 2551 เมื่อพิจารณาโดยภาพ

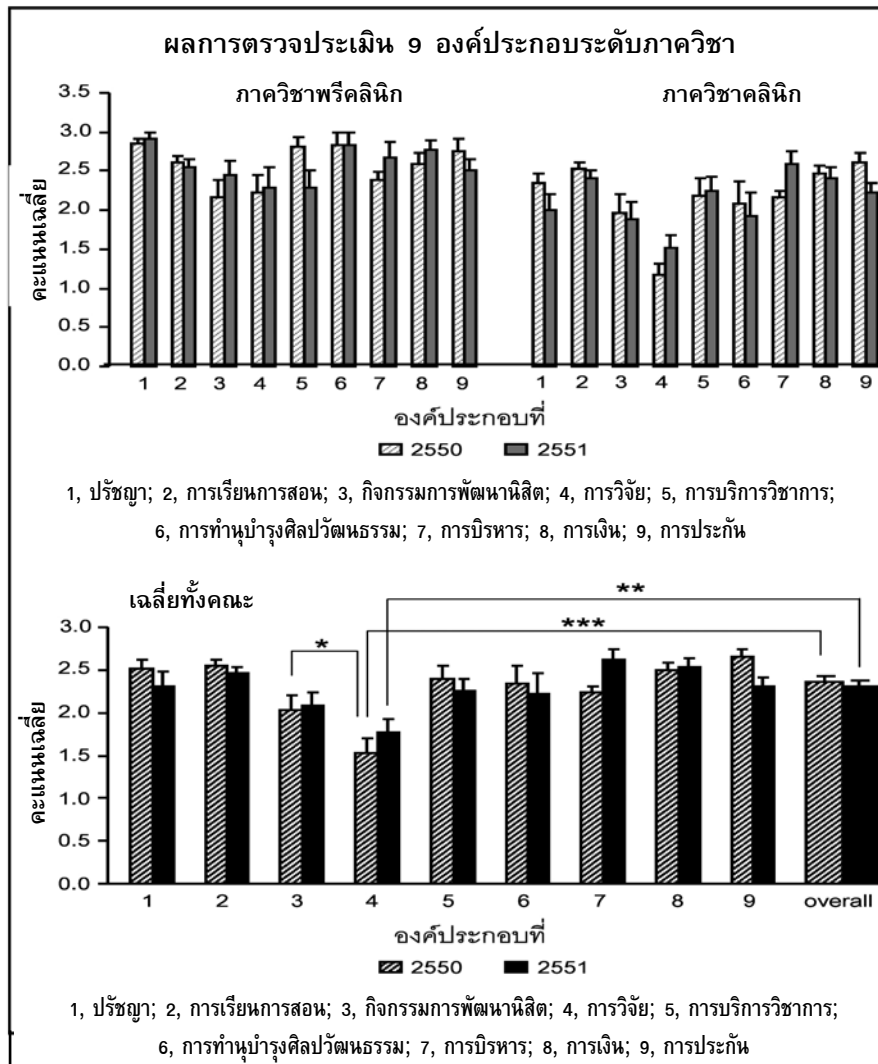
รวมระดับคณะฯ พบว่ามีแนวโน้มสอดคล้องกับแนวโน้มที่พบในกลุ่มคลินิก ความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 ผลการตรวจประเมินคุณภาพองค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน ค่าที่แสดงเป็นค่า mean ± SE

ผลการตรวจประเมินคุณภาพทั้ง 9 องค์ประกอบในปีการศึกษา 2550 เทียบกับในปีการศึกษา 2551 พบว่าค่าเฉลี่ยผลการตรวจประเมินในปี 2550 ส่วนใหญ่ใกล้เคียงกันกับค่าเฉลี่ยผลการตรวจประเมินในปี 2551 คืออยู่ในระดับที่ค่อนข้างดี ยกเว้น องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิต และองค์ประกอบที่ 4 การวิจัย กลุ่มคลินิกได้ผล

การตรวจประเมินคุณภาพในองค์ประกอบที่ 4 น้อยอย่างเห็นได้ชัด ทำให้ผลการตรวจประเมินองค์ประกอบที่ 4 ระดับคณะฯ ได้น้อยกว่าค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสองปี และน้อยกว่าองค์ประกอบที่ 3 ในปี 2550 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงในรูปที่ 2

รูปที่ 2 ผลการตรวจประเมินคุณภาพทั้ง 9 องค์ประกอบ ค่าที่แสดงเป็นค่า mean \pm SE

* $p < 0.05$, ** $pb < b0.01$, *** $pb < b0.001$

วิจารณ์

ผลการตรวจประเมินในองค์ประกอบที่ 2 ทั้งภาควิชาพรีคลินิกและภาควิชาคลินิกมีแนวโน้มลดลงในปีการศึกษา 2551 เหตุผลหนึ่งอาจเป็นเพราะบุคลากรในคณะฯ ต้องการสร้างความท้าทายเพื่อการปรับปรุงที่ดีขึ้น มิใช่คงอยู่ระดับเดิม จึงได้นำเกณฑ์ที่ปฏิบัติได้อย่างคงที่ ที่ทำได้ คะแนนเยี่ยมแล้วบางข้อออก ทำให้สูญเสีย

คะแนนส่วนนี้ไป เช่น ในปี 2551 มีการตัดเกณฑ์ข้อ 2.1.1 (การเขียนประมวลรายวิชา) และ 2.1.2 (การเขียนแผนการสอน) ออก และเพิ่มเกณฑ์ข้อ 2.7 (การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์) 2.14.1 (ร้อยละของอาจารย์บรรจุใหม่เข้าอบรมแพทยศาสตร์ศึกษา) และ 2.14.2 (ร้อยละของอาจารย์เก่าเข้าอบรมแพทยศาสตร์ศึกษา) อีกเหตุผลหนึ่งอาจเป็นเพราะตลอด

ระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2547 ถึง 2551 เกณฑ์จากสถาบันที่เกี่ยวข้องทั้ง ก.พ.ร. กสพท. ชสกอ. และ สมศ. มีการปรับปรุง แก้ไข และเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา²⁻¹¹ โดยเฉพาะในปีการศึกษา 2551 ที่ สกอ. มีนโยบายเน้นการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นหลัก และ กสพท. มีนโยบายเน้นบูรณาการการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ในการจัดการเรียนการสอน การเปลี่ยนแปลงเกณฑ์การตรวจประเมินคุณภาพและมีตัวบ่งชี้ที่กำหนดขึ้นใหม่ซึ่งแจ้งให้ภาควิชาทราบช้ากว่าช่วงเวลาการจัดการเรียนการสอนในรอบปีที่จะประเมินนั้น ทำให้ภาควิชาไม่สามารถดำเนินการตามตัวบ่งชี้ที่เพิ่มขึ้นได้ คาดว่าเมื่อเกณฑ์และตัวบ่งชี้มีความคงที่มากขึ้น ผลการตรวจประเมินน่าจะดีขึ้น

ผลการตรวจประเมินคุณภาพในองค์ประกอบที่ 3 ในระดับภาควิชาและระดับคณะฯ ทั้งในปี 2550 และ 2551 ได้คะแนนน้อย น่าจะเป็นผลจากตัวบ่งชี้ 3.1.7 ร้อยละของอาจารย์ที่เข้าร่วมอบรม/สัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งต่อจำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งหมด และตัวบ่งชี้ 3.2.8 ร้อยละของอาจารย์ที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพนิสิตต่อจำนวนอาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริงทั้งหมดอย่างน้อย 2 ครั้ง/ปี จากข้อมูลที่รวบรวมได้ อาจารย์ประจำส่วนใหญ่ยังเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้น้อย อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์รับทราบการจัดโครงการไม่ทั่วถึง หรือเป็นเพราะสถานที่จัดกิจกรรมและเวลาที่จัดกิจกรรมไม่เอื้อให้อาจารย์ประจำเข้าร่วมกิจกรรมได้ หรืออาจเป็นเพราะการตีความหมาย

ของ “กิจกรรมการอบรม/สัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษา” และ “กิจกรรมพัฒนาศักยภาพนิสิต” คลุมเครือ เนื่องจากชื่อโครงการที่ใช้จัดกิจกรรมเหล่านี้มักไม่เจาะจงชัดเจนว่าเป็นการสัมมนา/อบรมอาจารย์ที่ปรึกษาหรือการพัฒนาศักยภาพนิสิตทำให้อาจารย์ประจำที่เข้าร่วมโครงการไม่แน่ใจว่าตนได้เคยเข้าร่วมกิจกรรมลักษณะนี้หรือไม่ จึงไม่แจ้งข้อมูลการเข้าร่วมกิจกรรมให้ภาควิชารวบรวม ทำให้ข้อมูลที่เก็บได้มีค่าน้อยกว่าเป้าที่ตั้งไว้ เชื่อว่า ถ้ามีการจัดกิจกรรมในเวลาที่เหมาะสมจะทำให้อาจารย์ประจำสามารถเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้ได้มากขึ้น การส่งข้อมูลผู้เข้าร่วมกิจกรรมจากหน่วยงานที่จัดกิจกรรมนั้นๆ ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือการระบุในหนังสือเชิญชวนเข้าร่วมกิจกรรมให้ชัดเจนว่าเป็นกิจกรรมอบรม/สัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาหรือเป็นกิจกรรมพัฒนาศักยภาพนิสิต ทำให้อาจารย์ประจำที่เข้าร่วมโครงการทราบ จะได้แจ้งข้อมูลการเข้าร่วมโครงการให้ภาควิชาได้รวบรวมข้อมูล จะช่วยให้ได้ข้อมูลสำหรับ 2 ตัวบ่งชี้นี้ครบถ้วนขึ้น

ผลการตรวจประเมินคุณภาพในองค์ประกอบที่ 4 การวิจัยพบว่า ภาควิชาคลินิกได้คะแนนน้อยทั้งในปี 2550 และ 2551 อย่างชัดเจน การที่งานวิจัยของภาควิชาคลินิกมีน้อยอาจเนื่องจากเหตุผลหลายประการ เช่น โรงพยาบาลศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ซึ่งใช้เป็นฐานหลักในการจัดการเรียนการสอนของคณะฯ เป็นโรงพยาบาลเปิดใหม่ และอยู่ห่างไกลชุมชน ทำให้ผู้ป่วยที่เข้ามารับการรักษาไม่ตรงกับโจทย์วิจัย เครื่องมือวิจัยมีจำกัดอุปกรณ์

สนับสนุนงานวิจัยมีน้อย แต่ในปีการศึกษา 2552 คณะฯ มีนโยบายสนับสนุนทุนวิจัยและปัจจัยเอื้อหนุนการทำวิจัยมากขึ้น คาดว่าผลการประเมินองค์ประกอบที่ 4 ในปีการศึกษา 2552 น่าจะมีแนวโน้มดีขึ้น

ปีการศึกษา 2552 สกอ. ได้กำหนดเกณฑ์การประกันคุณภาพใหม่ออกมาเพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติตั้งแต่ปี 2553 โดยให้ยึดตามแนวทางของ TOA (Thailand Quality Award) เกณฑ์ใหม่นี้มีชื่อย่อว่า TQF: HEd มาจากคำว่า Thailand Qualifications Framework for Higher Education และมหาวิทยาลัยฯ มีนโยบายที่จะพัฒนาเกณฑ์การประกันคุณภาพให้ได้มาตรฐานครบถ้วนตามเกณฑ์ของ ก.พ.ร. และ สมศ. เพราะผลการประเมินในอนาคตจะมีผลต่อการได้รับงบประมาณ ในฐานะผู้รับการตรวจประเมิน ภาควิชาและคณะฯ จึงต้องกำหนดแผนงานเพื่อรองรับเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่จะเกิดขึ้นในอนาคต งานประกันคุณภาพการศึกษาจะพยายามหาแนวทางและสร้างเครื่องมือเพื่อช่วยลดเวลาและแรงงานในการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อการตรวจประเมินคุณภาพอย่างไรก็ดี คุณภาพขององค์กร บุคลากรในองค์กร ทุกคนต้องมีส่วนร่วมพัฒนา ร่วมกันสร้างผลงาน และช่วยกันเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อคุณภาพของภาควิชาและคณะฯ ที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย Routine to Research จากเงินรายได้ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เอกสารอ้างอิง

1. กระทรวงศึกษาธิการ. กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546
2. คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา (ค.ป.ภ.) และคณะอนุกรรมการพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สกอ. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับปรับปรุง. ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์. กรุงเทพฯ ฯ มกราคม 2551.
3. คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา (ค.ป.ภ.) และคณะอนุกรรมการพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สกอ. คำอธิบายเพิ่มเติมประกอบคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2551. ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์. กรุงเทพฯ ฯ พฤษภาคม 2552.
4. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) กรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ สำหรับส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า

- ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549. บริษัท จุฑทอง จำกัด. กรุงเทพฯ ฯ ธันวาคม 2548.
5. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่าประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549. บริษัท จุฑทอง จำกัด. กรุงเทพฯ ฯ มกราคม 2549.
 6. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่าประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550. บริษัท จุฑทอง จำกัด. กรุงเทพฯ ฯ มกราคม 2550.
 7. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1). บริษัท จุฑทอง จำกัด. กรุงเทพฯ ฯ มกราคม 2551.
 8. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง). บริษัท จุฑทอง จำกัด. กรุงเทพฯ ฯ พฤศจิกายน 2546.
 9. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา. บริษัท จุฑทอง จำกัด. กรุงเทพฯ ฯ ตุลาคม 2547.
 10. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุงแก้ไข ธันวาคม 2549). บริษัท จุฑทอง จำกัด. กรุงเทพฯ ฯ ธันวาคม 2549.
 11. กลุ่มงานประเมินการศึกษาระดับอุดมศึกษา. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). คำอธิบายประกอบการใช้แบบประเมินอภิมานรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา. บริษัท จุฑทอง จำกัด. กรุงเทพฯ ฯ กุมภาพันธ์ 2550.
 12. กลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย. เกณฑ์คุณภาพเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศด้านการจัดการศึกษาแพทยศาสตร์ 2548. กรกฎาคม 2548
 13. ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คู่มือการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2550-2553 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 มกราคม 2552). มกราคม 2552.
 14. ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คู่มือการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2550-2553 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 ธันวาคม 2552). ธันวาคม 2552.

15. ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา. คณะ
แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษภายใน
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ปี 2549.
16. ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา. คณะ
แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษภายใน
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ปี 2550.
17. ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา. คณะ
แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษภายใน
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ปี 2551.